

Des de fa anys i, especialment, des de les "Jornades Catalanes de la Dona", celebrades el 1975 a Barcelona, una de les reivindicacions més sentides pels grups de dones i pel moviment feminista ha estat la de deixar sense contingut l'article 416 del Codi Penal. Aquest article té el seu origen els anys 40, en ple auge feixista, i el seu contingut netament repressiu converteix en fets criminals l'anticoncepció i l'avortament.

En la seva primera part, l'article 416 diu: "Seran castigats amb arrest major i multa de 5.000 a 100.000 pessetes els qui, amb relació a medicaments, substàncies, objectes, instruments, aparells, mitjans o procediments capaços de provocar o facilitar l'avortament o d'evitar la procreació, realitzin qualsevol dels actes següents...". I, en la seva segona part, comprèn fabricants o negociants, els facultatius que donin orientacions sobre la matèria, els qui venguin o anunciïn mitjans anticonceptius. Castiga també qualsevol mena de propaganda anticonceptiva.

Després de moltes pressions, la setmana passada es va sotmetre a debat al Congrés de Diputats un projecte de llei del govern sobre "divulgació i administració de mitjans anticonceptius". Un títol ambiciós que, a la pràctica, ha esdevingut només una tímida despenalització.

El govern proposava que desaparegués de l'article 416 allò que es refereix als mètodes anticonceptius, i que es deixés intacta la penalització en cas d'avortament. Això va motivar una esmena del grup parlamentari comunista perquè considerava que l'avortament ja està penat en altres articles del Codi Penal i que deixar vigent aquesta part de l'article 416 representa una *doble penalització*. D'altra banda, l'esmena es va aprofitar per fer una crida a la Cambra a favor de resoldre un problema real al nostre país: l'avortament.

Segons dades del Fiscal del Tribunal Suprem, de 1974, es fan 300.000 avortaments clandestins l'any. La premsa ha parlat de 10.000 espanyoles que avortaren a Londres l'any passat.

La nostra legislació sobre l'avortament, tan repressiva, té el seu origen en la que regia a la Itàlia de Mussolini i a l'Alemanya d'Hitler. Si volem, de debò, obrir portes cap a Europa, recordem que només dos o tres països europeus no reconeixen l'avortament o el castiguen. Els altres el tenen reglamentat, amb més o menys restriccions.

Gairebé igual que abans

Anticonceptius: una tímida despenalització

per MARIA DOLORS CALVET

El nostre Codi Penal no reconeix atenuants a l'avortament, ni en el cas que sigui per salvar la vida de la dona (avortament terapèutic), ni en el de malformació del fetus (avortament eugenèsic), ni en el cas que l'embaràs sigui fruit d'una violació. El codi avui vigent només reconeix un atenuant, el "de l'honor". Honor de la mare soltera, que permet als pares d'aquesta fins i tot matar el nadó per tal d'amagar "la vergonya". En aquest cas, la pena és més petita que la que s'imposa a una dona que avorta per salvar la vida.

Però la dreta del Parlament no va acceptar l'esmena del grup comunista. Va reconèixer el "turisme de l'avortament", però va dir que tenia l'obligació de protegir la dona contra el "boom anticonceptiu".

I, per protegir-nos més encara, el projecte del govern afegeix al Codi Penal un article especial per prevenir els delictes contra la salut pública originats per anticonceptius. Així, els anticonceptius no es regiran com qualsevol medicament de venda pública, sinó que tindran una reglamentació específica. Això comporta perills innecessaris. Hom pretén donar als anticonceptius un caire de "perillositat contra la salut pública" difícil de demostrar i, de més a més, deixa a mans del govern considerar si un producte és o no anticonceptiu. (En el cas pitjor, aplicant aquest articulat, es deixa a criteri del govern reconèixer com anticonceptius només els anovulatoris o "píndoles" i continuar prohibint altres mitjans físics o mecànics.) Les esmenes que hi van fer socialistes i comunistes foren rebutjades pels vots d'UCD i AP.

Finalment, el govern es reservava el dret de reglamentar per decret "l'expedició d'anticonceptius i els límits de pu-

blicitat". O sigui, el govern decidia com es duia a la pràctica aquesta legalització. Per sort, llavors alguns diputats d'UCD varen trencar la disciplina de vot o varen marxar de la Cambra i, per un sol vot, va triomfar l'esmena del grup socialista a la segona part de l'article, després que se'n perdés una a la totalitat, del grup comunista. El govern regularà, per decret, l'expedició d'anticonceptius, però no pot posar més "límits a la publicitat" que els que la llei ja preveu per als altres medicaments. Aquells límits a la publicitat es traduirien, a la pràctica, en *límits a la informació*.

Sembla que el govern tingui vergonya o pudor de millorar certs articles del Codi Penal propis del feixisme, però no d'una etapa democràtica. I els senyors parlamentaris d'UCD i d'AP parlaven d'això com d'un problema llunyà, d'una calamitat que ens cau al damunt i que cal reglamentar, o fóra encara pitjor. Alguns d'ells sembla que descobrien un món nou i que ens feien, a les dones, un favor tal que els hauríem d'estar agraïdes tota la vida. S'esforçaven a dir que el seu únic interès era *protegir la dona* contra una societat comercialitzada, contra uns laboratoris que volien vendre anticonceptius i contra certs sectors que en difonien els avantatges. I altra vegada, per aquests senyors, la millor manera de protegir la dona és mantenir-la en la ignorància. Ignorància també de les seves possibilitats sexuals, negant-li una maduresa, en aquest terreny, que evidentment té.

L'aprovació d'aquest projecte és una passa endavant, però és una passa tímida, insuficient, fins i tot traïdora. Traïdora per als milers de dones del camp i de pobles petits, que no tenen accés a una informació objectiva, que no es poden pagar un metge, a les quals la Seguretat Social, possiblement, continuarà negant els seus drets. Els anticonceptius, encara que siguin legals, només tindran ple sentit en el marc d'una "planificació familiar" de lliure accés a tothom. Qualsevol altra cosa és enganyar, és fer trampa, és legalitzar els sis-cents mil anticonceptius que ja es consumeixen cada mes, però continuar negant la possibilitat d'accedir-hi a totes les dones que ho vulguin.

Un altre cop la nostra democràcia s'oblida de les dones. Hauran de ser les dones mateixes, els moviments feministes i els centres —fins ara mig clandestins— de sexologia i planificació familiar que hauran de traduir aquesta parca llei en realitats. Que aquestes notes serveixin per retre'ls un pregon homenatge d'agraïment d'una diputat que, com a tal, ben poca cosa ha pogut fer per col·laborar a la seva contínua i importantíssima feina a favor de l'allibertament de la dona.